

DECIZIE Nr. 487 din 25 septembrie 2014
referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. IV pct. 1 din Ordonanța
Guvernului nr. 16/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și
reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare
EMITENT: CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 901 din 11 decembrie 2014

Augustin Zegrean - președinte
Valer Dorneanu - judecător
Toni Greblă - judecător
Petre Lăzăroiu - judecător
Mircea Ștefan Minea - judecător
Daniel Marius Morar - judecător
Mona-Maria Pivniceru - judecător
Puskas Valentin Zoltan - judecător
Tudorel Toader - judecător
Ingrid Alina Tudora - magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu-Daniel Arcer.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor "art. IV din Ordonanța Guvernului nr. 16/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare, prin care s-a abrogat lit. f) a art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2013 privind timbrul de mediu pentru autovehicule", excepție ridicată de Maria Ivan în Dosarul nr. 4.459/114/2013 al Tribunalului Buzău - Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal. Excepția de neconstituționalitate formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 101D/2014.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune să se facă apelul și în Dosarul Curții Constituționale nr. 106D/2014, având ca obiect aceeași excepție de neconstituționalitate, ridicată de Constanța Bratosin în Dosarul nr. 4.374/114/2013 al Tribunalului Buzău - Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal.

4. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Curtea, având în vedere obiectul identic al excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele mai sus menționate, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

6. Reprezentantul Ministerului Public consideră că sunt îndeplinite condițiile legale pentru conexarea dosarelor.

7. Curtea, în temeiul prevederilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea Dosarului nr. 106D/2014 la Dosarul nr. 101D/2014, care a fost primul înregistrat.

8. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. În acest sens, arată că autoarele excepției au invocat atât vicii de neconstituționalitate extrinsecă a reglementării legale criticate, cât și de neconstituționalitate intrinsecă a acesteia.

9. Astfel, în ceea ce privește criticile de neconstituționalitate extrinsecă, reprezentantul Ministerului Public precizează că, prin Legea nr. 182/2013, în temeiul art. 115 alin. (1) din Constituția României, Guvernul a fost abilitat să emită ordonanțe în domenii care nu fac obiectul legilor organice, în speță fiind vorba despre modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

10. Referitor la celelalte critici formulate, arată că este dreptul exclusiv al legiuitorului să stabilească taxe și impozite.

CURTEA,
având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

11. Prin Încheierea din 10 ianuarie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 4.459/114/2013, și Încheierea din 4 februarie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 4.374/114/2013, Tribunalul Buzău - Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor "art. IV din Ordonanța Guvernului nr. 16/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare, prin care s-a abrogat lit. f) a art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2013 privind timbrul de mediu pentru autovehicule". Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Maria Ivan și Constanța Bratosin în cauze având ca obiect "refuz soluționare cerere".

12. În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarele acesteia susțin că prevederile legale criticate sunt neconstituționale, deoarece "modificările și completările Codului fiscal se efectuează numai prin lege, promovată, de regulă, cu 6 luni înainte de data intrării în vigoare, iar orice modificare și completare a Codului fiscal intră în vigoare începând din prima zi a anului următor celui în care a fost adoptată prin lege". Apreciază, de asemenea, că prin stabilirea timbrului de mediu se încalcă dreptul de proprietate, ocrotit atât de Constituția României, cât și de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, întrucât stabilirea acestei taxe, care este una foarte mare în opinia autoarelor excepției, poate determina situații în care autoturismul achiziționat să nu poată fi vândut, iar proprietarul să nu poată beneficia de atribuțiile conferite de dreptul de proprietate. Se realizează astfel "o discriminare între proprietarii de mașini vechi și societățile care se ocupă de comercializarea mașinilor noi, dar și față de persoanele care și-au înmatriculat mașinile fără plata timbrului de mediu, în baza actului de partaj voluntar".

13. Opinia Tribunalului Buzău - Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, exprimată în dosarele Curții Constituționale nr. 101D/2014 și nr. 106D/2014, este aceea că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, instanța arată că abrogarea lit. f) a art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2013 privind timbrul de mediu pentru autovehicule, prin art. IV din Ordonanța Guvernului nr. 16/2013, nu contravine niciuneia dintre dispozițiile constituționale invocate, deoarece soluția adoptată de legiuitor este de natură să înlăture posibilitatea întocmirii pro causa a unor acte de partaj voluntar, în scopul eludării obligației de plată a timbrului de mediu.

14. În conformitate cu prevederile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

15. Avocatul Poporului consideră că prevederile art. IV din Ordonanța Guvernului nr. 16/2013, prin care s-a abrogat art. 8 lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2013, sunt constituționale. În acest sens, referitor la critica privind încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 73 și art. 115 alin. (1) din Constituție, întrucât modificările și completările Codului fiscal se efectuează numai prin lege, promovată de regulă cu 6 luni înainte de data intrării în vigoare, iar orice modificare și completare adusă Codului fiscal intră în vigoare începând din prima zi a anului următor celui în care a fost adoptată prin lege, Avocatul Poporului arată că, în speță, este vorba despre modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 9/2013 privind timbrul de mediu pentru autovehicule, acest act normativ nefăcând parte din categoriile reglementate prin lege organică, astfel încât această critică nu poate fi reținută. În plus, arată că au fost respectate și dispozițiile art. 115 alin. (3) din Constituție, deoarece Ordonanța Guvernului nr. 16/2013 a fost aprobată, de Parlament, prin Legea nr. 371/2013.

16. Referitor la critica privind încălcarea dispozițiilor art. 16 alin. (1) și (2) din Constituție, Avocatul Poporului a reținut că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2013 stabilea situațiile în care timbrul de mediu nu trebuia achitat, printre acestea numărându-se și cazul în care autovehiculele erau "dobândite prin partaj". Prin abrogarea acestor prevederi de lege, apreciază că a fost înlăturată, de fapt, discriminarea între cei care dobândeau autovehiculele prin partaj și cei care erau obligați la plata timbrului. În plus, apreciază că "impozitul trebuie să fie stabilit potrivit unor reguli unitare pentru toți, fără discriminări directe sau indirecte față de grupuri sociale". În ceea ce privește invocarea dispozițiilor art. 21 și art. 52 din Constituție, apreciază că acestea nu au incidență în cauzele de față.

17. Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au transmis punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

18. Curtea a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1) și (2), art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

19. Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum a fost reținut în dispozitivul încheierii de sesizare, îl constituie prevederile art. IV din Ordonanța Guvernului nr. 16/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare, ordonanță publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 490 din 2 august 2013, și aprobată prin Legea nr. 371/2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 816 din 21 decembrie 2013. Din examinarea criticilor formulate și a argumentelor invocate, Curtea constată că obiectul excepției de neconstituționalitate asupra căruia urmează a se pronunța îl constituie art. IV pct. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 16/2013, care prevede că "Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2013 privind timbrul de mediu pentru autovehicule, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 119 din 4 martie 2013, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 8, litera f) se abrogă."

20. În susținerea neconstituționalității reglementării legale criticate, autoarele excepției invocă încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 16 alin. (1) potrivit căroră "Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări" și alin. (2) care prevede că "Nimeni nu este mai presus de lege", art. 21 privind Accesul liber la justiție, art. 44 privind Dreptul de proprietate privată, art. 52 privind Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică, art. 53 referitor la Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, art. 73 intitulat Categoriile de legi, art. 108 referitor la Actele Guvernului și art. 115 privind Delegarea legislativă.

21. Analizând evoluția cadrului legislativ relevant, referitor la taxarea autoturismelor pentru emisiile de CO₂, Curtea reține că, inițial, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 327 din 25 aprilie 2008, s-a stabilit cadrul legal pentru instituirea taxei pe poluare pentru autovehicule. Această ordonanță de urgență a fost abrogată prin Legea nr. 9/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 17 din 10 ianuarie 2012, act normativ care stabilea cadrul legal privind instituirea taxei pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule. Ulterior, această lege a fost abrogată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 119 din 4 martie 2013, ordonanță de urgență care stabilește cadrul legal privind instituirea timbrului de mediu pentru autovehicule, timbru care, ca și taxele instituite anterior, se face venit la bugetul Fondului pentru Mediu și se utilizează de Administrația Fondului pentru Mediu în vederea finanțării programelor și proiectelor pentru protecția mediului. Așa fiind, din succesiunea în timp a actelor normative menționate, Curtea constată că timbrul de mediu înlocuiește vechea taxă pe poluare, respectiv, taxa pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule.

22. Potrivit art. 2 lit. m) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2013, timbrul de mediu reprezintă suma datorată de către contribuabil pentru emisiile provenite de la autovehiculele din categoriile M1, M2, M3 și N1, N2, N3, iar potrivit art. 4 al aceleiași ordonanțe de urgență, obligația de plată a timbrului intervine o singură dată, în situațiile expres și limitativ prevăzute în actul normativ precitat.

23. Totodată, Curtea reține că, potrivit art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2013, timbrul nu se plătește atunci când autovehiculele sunt încadrate în categoria vehiculelor istorice; sunt acordate instituțiilor de învățământ, sănătate și cultură, ministerelor, altor organe ale administrației publice, structurilor patronale și sindicale reprezentative la nivel național, asociațiilor și fundațiilor de utilitate publică de către guverne străine, organisme internaționale și organizații nonprofit și de caritate, prin donații sau finanțate direct din împrumuturi nerambursabile, precum și din programe de cooperare științifică și tehnică; când sunt transferate cu titlu gratuit de la autorități sau instituții publice altor autorități sau instituții publice; atunci când sunt confiscate sau intrate, potrivit legii, în proprietatea privată a statului și acordate cu titlu gratuit în conformitate cu prevederile legale în vigoare; când sunt destinate competițiilor sportive sau când sunt dobândite prin moștenire, în cazul în care aceasta a intervenit în

intervalul de 2 ani de la data deschiderii succesiunii. Totodată, timbrul de mediu nu se plătea nici atunci când autovehiculele erau dobândite prin partaj, situație reglementată de lit. f) a art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2013.

24. Curtea constată că prin art. IV pct. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 16/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare au fost abrogate prevederile art. 8 lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2013, prevederi care, așa cum am arătat, exceptau de la plata timbrului de mediu autovehiculele dobândite prin partaj. Acest eveniment legislativ a determinat, de altfel, și formularea excepției de neconstituționalitate din prezentele cauze, autoarele excepției fiind nemulțumite de această nouă reglementare.

25. Examinând excepția de neconstituționalitate, referitor la criticile de neconstituționalitate extrinsecă formulate, Curtea apreciază că acestea sunt neîntemeiate. Astfel, referitor la susținerile potrivit cărora "modificările și completările Codului fiscal se efectuează numai prin lege, promovată, de regulă, cu 6 luni înainte de data intrării în vigoare, iar orice modificare și completare a Codului fiscal intră în vigoare începând din prima zi a anului următor celui în care a fost adoptată prin lege", Curtea reține că, de fapt, în speță, este vorba despre modificarea, prin art. IV din Ordonanța Guvernului nr. 16/2013, a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 9/2013 privind timbrul de mediu pentru autovehicule, act normativ care nu face parte din categoriile reglementate prin lege organică, astfel cum acestea sunt menționate prin Constituție. În acest sens, Curtea constată că Ordonanța Guvernului nr. 16/2013 a fost adoptată potrivit art. 115 alin. (1) din Constituție, în temeiul Legii nr. 182/2013 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe, lege publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 369 din 20 iunie 2013. Ulterior, Ordonanța Guvernului nr. 16/2013 a fost aprobată prin Legea nr. 371/2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 816 din 21 decembrie 2013, lege ce a fost adoptată de Parlamentul României cu respectarea prevederilor art. 75 și art. 76 alin. (2) din Constituție.

26. Curtea reține, totodată, că în Nota de fundamentare a Ordonanței Guvernului nr. 16/2013, legiuitorul delegat a justificat abrogarea lit. f) a art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2013 prin aceea că "a limita aplicarea excepției la înmatricularea autovehiculelor dobândite prin încetarea regimului matrimonial în urma desfacerii căsătoriei sau dobândite prin partaj prin bună învoială/pe cale judecătorească pentru un autovehicul deja înmatriculat, ar putea constitui, pentru persoanele cărora excepția nu s-ar aplica, o încălcare a principiului nediscriminării taxelor și impozitelor fiscale, conform căruia impozitul trebuie să fie stabilit potrivit unor reguli unitare pentru toți, fără discriminări directe sau indirecte față de unele grupuri sociale". De asemenea, se arată că această măsură "înlătură prejudiciul adus bugetului Fondului pentru mediu și, implicit, bugetului general consolidat".

27. În aceste condiții, referitor la pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 16 alin. (1) și (2) din Constituție, Curtea reține că, prin abrogarea prevederilor de lege care exceptau de la plata timbrului de mediu autovehiculele dobândite prin partaj, legiuitorul a recurs la această măsură tocmai pentru a elimina o "facilitate" care a generat o situație discriminatorie între beneficiarii excepției și cei care sunt obligați la plata timbrului. De altfel, în Nota de fundamentare a Ordonanței Guvernului nr. 16/2013, legiuitorul delegat a reținut că prin exceptarea de la plata taxei a autovehiculelor dobândite prin partaj s-a creat "un mecanism de eludare a plății timbrului de mediu prin achiziționarea unui autovehicul second-hand din spațiul comunitar în coproprietate, iar anterior înmatriculării acestuia coproprietarii făcând partajul pe cale notarială, prin buna învoială, asupra autovehiculului respectiv. Prin urmare, prin aplicarea excepției prevăzute la art. 8 lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2013 (neplata timbrului de mediu de către coproprietarul dobânditor), se creează atât o discriminare între beneficiarii excepției și cei care sunt obligați la plata timbrului prin achiziționarea autovehiculului second-hand tot din spațiul comunitar, cât și un prejudiciu adus bugetului general consolidat. Același mecanism de eludare poate fi folosit și în cazul autovehiculelor noi, achiziționate în regim de coproprietate, prin partajarea pe cale notarială a autovehiculului, anterior înmatriculării." Ca atare, Curtea constată că, dimpotrivă, prin textul de lege criticat legiuitorul delegat a remediat o reglementare care genera o situație discriminatorie.

28. În acest context, Curtea constată că timbrul de mediu, similar taxei pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule sau taxei pe poluare pentru autovehicule, a fost instituită de stat în realizarea obligației sale înscrise în art. 35 alin. (1) și (2) din Constituție, potrivit căruia statul asigură cadrul legislativ pentru exercitarea dreptului oricărei persoane la un mediu înconjurător sănătos și echilibrat ecologic,

această taxă fiind instituită pentru protecția mediului și îmbunătățirea calității aerului, precum și pentru încadrarea în valorile-limită prevăzute de legislația comunitară în acest domeniu. Ca atare, obligația pozitivă a statului român de a asigura un cadru legislativ adecvat pentru exercitarea dreptului la un mediu sănătos este realizată tocmai prin instituirea acestui timbru de mediu, taxându-se, astfel, în funcție de anumite criterii, autovehiculele pentru poluarea pe care o produc. De altfel, sub aspect fiscal, Curtea constată că o atare taxă este expresia, la nivel legal, a normei constituționale a art. 35 alin. (3), potrivit căruia "Persoanele fizice și juridice au îndatorirea de a proteja și a ameliora mediul înconjurător".

29. De altfel, prin Decizia nr. 802 din 19 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 428 din 23 iunie 2009, referitor la taxa pe poluare reglementată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2008, Curtea a observat că, din punctul de vedere al echității, o atare taxă trebuie plătită de către poluator, aceste considerente fiind valabile și cu privire la taxa reglementată de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2013, respectiv a timbrului de mediu.

30. Referitor la pretinsa încălcare a dreptului de proprietate privată prin instituirea obligativității plății timbrului de mediu, Curtea observă că autoarele excepției formulează criticile de neconstituționalitate referitoare la cuantumul taxei în mod generic, fără a indica elementele ce le caracterizează situația individuală, astfel încât caracterul proporțional și rezonabil al taxei nu poate fi apreciat în prezentele cauze.

31. În final, cu privire la invocarea dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 21, art. 52 și art. 53, Curtea reține că autoarele excepției nu au indicat motivele pentru care consideră că textul de lege criticat contravine acestor norme constituționale și, prin urmare, critica nu poate fi analizată.

32. Pentru argumentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1 - 3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Maria Ivan în Dosarul nr. 4.459/114/2013 al Tribunalului Buzău - Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, precum și de Constanța Bratosin în Dosarul nr. 4.374/114/2013 al aceleiași instanțe și constată că prevederile art. IV pct. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 16/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Buzău - Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 25 septembrie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,

Ingrid Alina Tudora